

نام و نام خانوادگی :
کلاس : دهم
نام دبیر : آقای علیزاده
رشته تحصیلی: کلیه رشته ها
شماره :
مدیریت آموزش و پرورش منطقه ۱۴
دبیرستان غیر دولتی پسرانه پیام غدیر
پایانی دوم ۱۳۹۹-۱۴۰۰
تاریخ امتحان : ۱۴۰۰/۲/۳۰
نام درس : فارسی ۱
مدت امتحان : ۶۰ دقیقه
ساعت شروع امتحان : ۹ صبح
تعداد برگ سؤال : ۳ صفحه

(۱) قلمرو زبانی (۷نمره)

واژه‌های مشخص شده را معنا کنید:

۱. زیرا که در میان دو ضد جمع بود: هم فُرقت بود و هم وُصلت.
۲. تو خدا را در تملک داری و خود از آن بی خبر بوده ای.
۳- و باز بی درنگ به کندن گرت پرداخت.
۴- تنی لرز لرزان و رخ سندروس
۵. جمع مکسر یا مفرد واژه های زیر را بنویسید.
۱-۵- نفس: ۲-۵- ضمائ: ۰/۵
۶. واژه های زیر را از نظر ساختمان بررسی کنید. (ساده، وندی، مرکب، وندی مرکب)
۱-۶- هواپیما: ۲-۶- پسرک: ۳-۶- برادرزاده: ۰/۷۵
۷. کلمه‌های املایی را برای جای خالی بگزینید:
۱-۷- بعد از تو روا باشد (نقض- نغز) همه پیمان‌ها.
۲-۷- جست از ... (صدر - سدر) دکان، سویی گریخت
۸. غلط‌های املایی را در گروه واژگان زیر بیابید و اصلاح کند.
« مقلوب و شکسته - قیاس و سنجش - قرابت و خویشاوندی - خوار گل - قیاس و اندازه - فراق و دوری - باد سبا - هوس و وسوسه - انهار و جوی‌ها - غرض و وام - درع و زره »
۹. کدام جمله مرکب است؟ جمله وابسته یا پیرو را در آن شناسایی کنید.
الف) تیمور لنگ، سوار بر اسبی با لگامی زرّین شد.
ب) خرگوشی می‌کشم تا بکشید.
۱۰. بیت زیر را بر اساس اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید و نام اجزای آن را بنویسید. (نهاد، قید، متمم، مسند)
■ ناتانائیل آنگاه که کتابم را خواندی، دلّم می‌خواهد که این کتاب، شوق پرواز را در تو برانگیزد. ۰/۵
۱۱. هر یک از واوهای متن زیر چه نوع واوی است. (حرف عطف، حرف پیوند)
۱-۱۱- دریادلان صف شکنی هستند که دل شیطان را از رُعب و وحشت می لرزانند.
۲-۱۱- تیمور زانو بر زمین زد و سر فرود آورد.
۱۲. جدول زیر را کامل نمایید. (با حفظ شخص و شمار) ۰/۷۵

فعل	نهی	مضارع مستمر	ماضی التزامی
کشیدید			

۱۳. در بیت زیر ضمیر پیوسته چه نقش دستوری دارد؟
■ هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد/ خدش در همه حال از بلا نگه دارد ۰/۲۵
۱۴. در متن زیر کدام واژه دو تلفظی است؟
■ یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود.

(۲) قلمرو ادبی (۵نمره)

۰/۲۵	۱۵. در بیت زیر کدام ویژگی حماسه آشکار است؟ همه تیغ و گرز و کمند آورید / به ایرانیان تنگ و بند آورید
۰/۷۵	۱۶. عبارت‌های خط کشیده شده ی زیر در بردارنده چه آرایه‌هایی است؟ ۱-۱۶- بگفتند کای نیکدل شیرزن / پر از غم بد از تو دل <u>انجمن</u> . ۲-۱۶- بشد تیز رهام با خود و گبر / <u>همی گرد رزم اندر آمد به ابر</u> ۳-۱۶- <u>زنگ نقاشی خشکی نداشت</u> ، دلخواه و روان بود.
۰/۵	۱۷. در بیت زیر دو آرایه پیدا کنید. « ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری »
۰/۵	۱۸. دو معنای کلمه ی مشخص شده که دارای ایهام هست را بنویسید. «گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید.»
۰/۵	۱۹. درست و نادرست بودن آرایه ها را در بیت‌های زیر بررسی کنید. ۱-۱۹- « گل از شوق تو خندان در بهارست / از آتش رنگهای بی‌شمارست» (حسن تعلیل - استعاره) ۲-۱۹- « به جز از علی که آرد پسری ابوالعجایب / که علم کند به عالم شهدای کربلا را » (جناس همسان - جناس ناهمسان)
۱	۲۰. کتابهای زیر از آن چه کسانی است؟ ۲۰-۱- سه پرسش: ۲۰-۲- لطایف الطویف:
۰/۵	۲۱. بیت به هم ریخته زیر را سامان دهید. « شناختم / خداشناسی / دل اگر / خدا را / رخ علی بین / همه در / به علی / به خدا قسم /»
۰/۵	۲۲. بیت زیر را کامل کنید: ■ / چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها
۰/۵	۲۳. مصراع‌های ستون چپ با کدام یک از مصراع‌های ستون راست کامل می شود؟ (یک مورد اضافه است). ۲۳-۱- از این مرز فرخنده مردخیز ○ ۲۳-۲- شما را چو باور به یزدان بود ○ ○ کـنام پلنگان دشمن ستیز ○ جهان شد از ایشان پر از گفتگو ○ هم او مر شما را نگهبان بود.
(۳) قلمرو فکری (۸نمره)	
۰/۷۵	معنای بیت‌ها و نوشته‌های زیر را به نثر روان بنویسید. ۲۴. کشانی بدو گفت با تو سلیح / نبینم همی جز فسوس و مزیح
۰/۵	۲۵. ریش برمی‌کند و می‌گفت: ای دریغ / کآفتاب نعمتم شد زیر میغ
۰/۵	۲۶. نعره برآورده، فلک کرده کر / دیده سیه کرده شده زهره در
۰/۵	۲۷. به زبان، دیگر مگو و به دل دیگر مدار، تا گندم نمای جو فروش نباشی.
۰/۵	۲۸. چون بخواستیم رفت ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد.
۰/۵	۲۹. کمان را بمالید رستم به چنگ / به شست اندر آورده تیر خدنگ
۰/۵	۳۰. نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت / متحیرم چه نامم شه ملک لا فتی را
۰/۲۵	۳۱. ای کاش عظمت در نگاه تو باشد.
	۳۲. با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

	همیشه به جنگ اندرون نامدار زمانه ز مادر چنــــین ناورید که شد لاله رنگش به کردار قیر نبود اندر آن کار جای درنگ کمر بر میان بادپایی به زیر	۱) زنی بود برسان گردی سوار ۲) کجا نام او بود گــــردآفرید ۳) چنان ننگش آمد ز کار هجیر ۴) ببوشید درع سواران جنگ ۵) فرودآمد از دژ به کردار شیر
۰/۲۵	۳۲-۱- معنای «برسان» در بیت نخست چیست؟	
۰/۵	۳۲-۲- در ابیات بالا کدام دو واژه، آرایه جناس می سازند و در بیت دوم یک آرایه ادبی بیابید.	
۰/۲۵	۳۲-۳- قالب این سروده چیست؟	
۰/۵	۳۲-۴- در مصراع دوم بیت سوم «مشبه» و «مشبه به» چیست؟	
۰/۲۵	۳۲-۵- در بیت پنجم یک عبارت کنایی بیابید و بنویسید	
۰/۵	۳۳. در جمله زیر تأکید نویسنده بر کدام واقعیت الهی است؟ «مَلِکِ تعالی او را مملکت و نبوت، زیادت بر زیادت کرد، تا عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید!»	
۰/۵	۳۴. پیام اصلی هر یک از بیت‌های زیر چیست؟ ۳۴-۱- هر دو نی خوردند از یک آبخور / این یکی خالی و آن پر از شکر ۳۴-۲- چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست	
۰/۲۵	۳۵. شعر زیر به کدام ویژگی امام حسین (ع) اشاره دارد؟ «بر تالابی از خون خویش / در گذرگاه تاریخ ایستاده ای / با جامی از فرهنگ / و بشریت رهگذار را می‌آشامانی»	
۰/۲۵	۳۶. مفهوم مشترک دو عبارت زیر را بنویسید. الف) «وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ» ب) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت / ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد	
۰/۲۵	۳۷. مفهوم بیت «غیبت نکرده ای که شوم طالب حضور / پنهان نگشته ای که هویدا کنم تو را» چیست؟	
۰/۵	۳۸. مفهوم کنایی «آفتاب از کدام سمت برآمده» در عبارت زیر چیست؟ «آفتاب از کدام سمت برآمده که خسرو کیف همراه آورده است!»	

نگارش صفحه بعد

مدیریت آموزش و پرورش منطقه ۱۴
دبیرستان غیر دولتی پسرانه پیام غدیر
پایانی دوم ۱۴۰۰-۱۳۹۹
تاریخ امتحان: ۴۰۰/۲/۳۰
نام درس: نگارش ۱
مدت امتحان: ۴۰ دقیقه

ساعت شروع امتحان: صبح
تعداد برگ سؤال: صفحه

نام و نام خانوادگی:
کلاس: دهم
نام دبیر: آقای علیزاده
رشته تحصیلی: کلیه رشته ها
شماره:

- یکی از موضوعات زیر را انتخاب کنید و سپس با رعایت اصول نگارش، درباره آن انشاء بنویسید.
- الف - با توجه به شیوه جانشین سازی، از دیدگاه یک تکه یخ به آفتاب نگاه کنید و حس و حال خود را بنویسید.
- ب- گزارشی از بازدید یک مدرسه یا مکان علمی، تاریخی و فرهنگی بنویسید.
- ج- درباره ضرب المثل « بار کج به منزل نمی رسد » به شیوه طنز بنویسید.

موضوع:

بند مقدمه = سه خط

بند های بدنه = هفت خط

بند نتیجه گیری = دو خط

توضیحات: ملاک های ارزیابی انشا:

۱- رعایت و انسجام میان بندهای مقدمه، بدنه و نتیجه

۲- خلاقیت و نوآوری

۳- خوش خطی

۴- استفاده از کلمات تاثیر گذار